

ZÁKLADNÍ ŠKOLA a MATEŘSKÁ ŠKOLA
OSTROŽSKÁ LHOTA

Kancelář školy tel. + 420 703 361 989, tel. ŠD + 420 604 462 767,
zsol@zsol.cz, <https://www.zsol.cz/>
IČ:70938491, ID datové schránky: h8nmgdq

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2.	ÚVOD.....	4
3.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	4
4.	CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
5.	DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ	5
6.	FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
7.	OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	6
8.	VYCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	6
9.	PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
10.	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	9
11.	POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	9
12.	POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK.....	9
13.	POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	10
14.	POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ	10

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro školní družinu

Údaje o škole:

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Ostrožská Lhota, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Ostrožská Lhota 306, Ostrožská Lhota 68723

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Libor Daňhel – statutární orgán

KONTAKT: e-mail: zsol@zsol.cz, web: www.zsol.cz

IČ: 70938491

RED-IZO: 600124380

Zřizovatel:

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Ostrožská Lhota

ADRESA ZŘIZOVATELE: 68723 Ostrožská Lhota 148

Kontakty:

E-mail: ostrlhota@ostrozskalhota.cz

Datová schránka: uhsbb7u

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. ÚVOD

Školní družina je zřízena podle zákona č.561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) a řídí se platnými vyhláškami a předpisy.

Školní družina realizuje výchovnou, vzdělávací, a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠKOLNÍ DRUŽINA

- je důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- pomáhá dětem překonávat jejich hendikepy,
- rozvíjí důležité osobní a sociální competence.

Uplatňujeme společný přístup, nové formy učení s využitím modelových situací. Nezbytnou součástí ŠVP jsou i očekávané výsledky – kompetence -znalosti, dovednosti, postoje a schopnosti. Mají význam pro individuální i společenský rozvoj dítěte a silně ovlivňují všechny stránky jeho osobnosti.

4. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- vedení dětí k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, rozvoj osobnosti člověka,
- získávání všeobecného vzdělání a přehledu,
- pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod
- úmluva o právech dítěte,
- každý má svá práva, ale i povinnosti,
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národní, kulturní, jazykové a náboženské skupině,
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů,
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic,
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a ochraně zdraví,
- podněcování k poznání a rozvíjení vlastních schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňování jich spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Cílem je vytvořit zdravou osobnost, odolnou vůči negativním vlivům, připravenou pro život ve stávající společnosti. Prostřednictvím volnočasových aktivit vybavit jedince žádoucími vědomostmi, dovednostmi a také postoji.

5. DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. Provoz školní družiny stanovuje **Vnitřní řád školní družiny**.

Strategie ŠVP školní družiny je konfigurována na období 5 let. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy fyzické a psychické zdatnosti. Pracujeme podle Tématického celoročního plánu školní družiny. Roční plán školní družiny zahrnuje průběžné činnosti i významné akce.

6. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině, mohou využívat k rozvíjení svých vlastních zájmů. Zájmové vzdělávání probíhá v aktivitách, které jsou zpracovány v Tématickém ročním plánu vychovatelek a obsahují tyto další činnosti:

- **Vzdělávací činnost**

Vzdělávací činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si vychovatelka vytvoří dle věkového složení účastníků oddělení školní družiny. Patří mezi ně významné dny kalendářního roku, svátky, státní svátky. Dále výtvarné, rukodělné a dramatické činnosti, hudba, tanec a zpěv.

- **Výchovná činnost**

Mezi výchovné činnosti patří četba (čtení s porozuměním), poslechové činnosti, klidové a zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi individuální i kolektivní.

- **Zájmová činnost**

Mezi zájmové činnosti patří individuální i kolektivní zájem účastníků o zvolenou formu hry. Klidové, didaktické hry a odpočinkové činnosti. Spontánní činnost ranní družiny deskové hry a stavebnice.

- **Spontánní činnost**

Mezi spontánní činnosti spadá aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, přírodovědné a vlastivědné činnosti.

- **Příležitostná činnost**

Mezi příležitostné činnosti patří řízené kolektivní, organizované činnosti. Jedná se o významnější akce školní družiny.

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami účastníků a cíleně mířeny do různých oblastí.

7. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Místo kde žijeme	<p>Poznání nejbližšího okolí, život v rodině, ve škole, ve společnosti, vycházky do okolí, návštěva významných míst v regionu a seznamování s lidovými zvyky. Dopravní výchova-bezpečnost na cestě do školy a vycházkách.</p> <p>(Kompetence činnostní a občanské)</p>
Lidé kolem nás	<p>Osvojení vhodného chování a vystupování, slušná mluva a základy společenského chování na různých místech a daných situacích, besedy a scénky. Předcházení šikany.</p> <p>(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální)</p>
Lidé a čas	<p>Budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit nakládat s časem a vážit si ho, využití volnočasových aktivit. Používání informačních komunikačních technologií.</p> <p>(Kompetence trávení volného času)</p>
Rozmanitost přírody	<p>Pozorování rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody. Vycházky a pobyty v přírodě, studování encyklopedií, environmentalní výchova – ochrana přírody a životní prostředí. Sledování změn v přírodě v souvislosti se střídáním ročních období. Péče o pokojové a užitkové rostliny.</p> <p>(Kompetence k učení)</p>
Člověk a jeho zdraví	<p>Poznání sama sebe, poučení o zdraví, nemoci, prevenci, osobní hygieně, předcházení úrazů. Zdravý životní styl, správná životospráva, sport a rekreace. Vycházky do přírody.</p> <p>(Kompetence komunikativní, občanské, sociální a interpersonální)</p>

8. VYCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

ŠKOLNÍ DRUŽINA JE VHODNÝM MÍSTEM:

- pro zájmové vzdělávání dětí,
- pro regeneraci sil a relaxaci po školním vyučování,
- pro posilování sebevědomí,
- pro rozvíjení tvořivosti,
- pro vzájemnou komunikaci dětí mezi sebou,
- pro komunikaci vychovatelky a rodičů.

ŠKOLNÍ DRUŽINA VE SPOLUPRÁCI SE ŠKOLOU SVÝMI ČINNOSTMI PŘÍSPÍVÁ K ROZVOJI TĚCHTO KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení	učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích,
Kompetence k řešení problému	všimá si dění a problémů a řeší je, rozlišuje správná a chybná řešení, vymyslí nová řešení, započaté činnosti dokončuje,
Kompetence komunikativní	ovládá řeč, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně, vyjadřuje se vhodně formulovanými větami,
Kompetence sociální a interpersonální	samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, dokáže se prosadit i podřídit, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi,
Kompetence činnostní a občanské	učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaluje rizika svých úkolů, odpovědně přistupuje k svým úkolům povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na bezpečnost a zdraví své i druhých,
Kompetence k trávení volného času	orientuje se v možnostech správného využití volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy a koníčky v organizovaných skupinách individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na využití volného času.

VÝCHOVNÉ ČINNOSTI SE ZAMĚŘUJÍ NA TYTO ZÁKLADNÍ OBLASTI:

Výchova ke zdravému životnímu stylu	<ul style="list-style-type: none"> - výchova k odpovědnosti za svou osobu - výchova k odpovědnosti za své zdraví - Výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, - dodržování osobní hygieny, - posilování tělesné zdatnosti, - rozvíjení tělesné stránky osobnosti, citové vazby,
Posilování komunikačních dovedností	<ul style="list-style-type: none"> - kultivace slovního i mimoslovního projevu, - rozvíjení slovní zásoby, schopnost vyjádřit se, - schopnost naslouchat, - uplatnění se v kolektivu, kulturní život,
Odpovědnost za své chování	<ul style="list-style-type: none"> - řešení různých situací - pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností, postojů, - důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality,

	- posilování schopnosti hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování,
Ovládání negativních citových situací	- vypořádat se se stresem, - řešení životních situací, - vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy,
Poznání sama samého a ulatnění se ve skupině	- kladným hodnocením zvyšovat sebedůvědu, - posilovat pozitivní myšlení, - objektivní hodnocení činnosti každého účastníka, - vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny, - temperament, postoje a hodnoty,
Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování	- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce ŠD, - tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky, - přinášet nové podmínky, obohacovat poznatky,
Formování životních postojů	- vytváření společensky žádoucích hodnot, - vytváření základů právního vědomí, - úcta, porozumění, tolerance, - schopnost a ochota pomoci, - vytvoření vlastního sebedůvědu, - posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům, - prevence sociálněpatologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus), - podoba a odlišnost lidí, ozdoby v prožívání, myšlení.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- školní družina je určena pro žáky 1 stupně ZŠ,
- předávání informací rodičům, přihlašování a odhlašování účastníků do ŠD zajišťuje vychovatelka,
- družina organizuje zájmové vzdělávání pro účastníky přihlášené k pravidelné docházce,
- v rámci stanovených pravidel v daném termínu zaplatit poplatek ŠD,
- odchod účastníků z družiny se řídí požadavky rodičů, vymezenými na zápisovém lístku. Aktuální změna nebo nepřítomnost je doložena písemnou formou,
- o ukončení vzdělávání ve ŠD smí požádat písemnou formou zákonný zástupce účastníka,
- pobyt účastníků a vzájemné předávání jsou organizačně zajištěny,
- družina nezodpovídá za bezpečnost účastníků v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení rodičů nebo vědomí vychovatelky,
- o přijetí účastníka či jeho vyloučení rozhoduje ředitel školy (dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.),
- **školní družina dodržuje Vnitřní řád školní družiny**

10. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními potřebami. Vychovatelka ŠD úzce spolupracuje se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry odborného vyšetření žáka v poradenských zařízeních. Při vzdělávání těchto žáků probíhá intenzivní spolupráce také s rodiči. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek.

Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

11. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

- inspirující, nestresující prostředí,
- účelově vybytené prostory družiny s možností kreativního uzpůsobení,
- možnost využívání prostor školy (tělocvična – hala, knihovna, herna, počítačová učebna, učebna s interaktivní tabulí, žákovská kuchyňka a školní zahrada).

UMÍSTĚNÍ A VYBAVENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Družina je součástí školy. Je určena žákům 1 až 5 třídy, přihlášených k pravidelné docházce. Pro zájmové vzdělávání a výchovné činnosti jsou k dispozici 4 místnosti, které jsou dobře vybaveny a účastníci si mohou vybírat mezi jednotlivými aktivitami.

Pro zájmové činnosti a společenské hry účastníci využívají plochy na kobercích, hernu a pracovní stoly. Pro rozvoj čtenářských dovedností má ŠD časopisy a knihy, využívá také knihovnu. Celé prostory jsou vždy esteticky upraveny soustavně doplňovány potřebnými pomůckami. Sportovní činnosti mohou probíhat na školní zahradě nebo je možné využít halu.

12. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ:

- splňují odpovídající pedagogické vzdělání, (dle zákona 563/ 2004 Sb.),
- uplatňují svou kreativitu, postoje a přístup, vlastní dovednosti, a to v kontinuitě s programem ŠD a školy,
- spolupracují s třídními učiteli, rodiči a veřejností,

- jsou iniciátory a průvodci při činnostech, které motivují, navozují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí.

Další vzdělávání vychovatelek probíhá formou:

- samostudium odborné literatury,
- sledování nových trendů v oblasti zájmového vzdělávání,
- profesionální růst je zajišťován formou DVPP.

13. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Za přihlášeného účastníka k pravidelné docházce ve školní družině se vybírá 1 x měsíčně úplata viz. **Vnitřní řád školní družiny**. Čerpání finančních prostředků je vždy předem konzultováno s vedením školy.

14. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

PODMÍNKY PRO HYGIENICKÉ A BEZPEČNÉ PŮSOBENÍ:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde k zranění účastníka,
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem účastníků,
- zdravé prostředí – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb. Hygienické požadavky na prostory a provoz zařízení (vlastní prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů),
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek ochrana před úrazy a eliminací nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, účastníky má neustále v zorném poli,
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí účastníky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠD, ŠJ, sportovní hala, školní zahrada, bezpečnost silničního provozu – mimo budovu ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka za 25 účastníků,
- účastníci jsou na začátku roku poučeni o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno, pokud dojde k situaci, že se počet účastníků navýší nad 25, je pověřena doprovodem účastníků další osoba.

PSYCHO-SOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství, komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému,
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků,
- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství, komunikaci, úctě, tolerance, uznání, empatii a pomoci druhému,
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků,
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu účastníků, hodnotí v souladu s jejich možnostmi,
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio – patologickým jevům,
- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení,
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje účastníky a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině.